

Morten Lange: Det er min opfattelse, at underholdningsafdelingen har fået skabt mere blæst om denne makabre affære, end det er lykkedes finansministeren med love og forordninger, så uanset formen har jeg fornemmelsen af, at finansministeren i realiteten skylder Danmarks radio et takkebrev.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om beskatning af kursgevinster [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XVI) findes i tillæg A. sp. 2403, fremsættelsen i tidenden sp. 2661).

Forslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Poul Møller): Efter det forslag til folketingsbeslutning, venstresocialisterne her har fremsat, skal jeg inden 1. april 1971 fremsætte forslag her i tinget om ændring af de gældende skattelove, således at kursgevinster indkomstbeskattes, når gevinsten konstateres.

Forslagsstillerne lægger hermed op til en meget omfattende ændring af de gældende beskatningsregler, der i forvejen indeholder bestemmelser om beskatning af en række fortjenester på værdipapirer og fordringer.

Fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier og af andelsbeviser medregnes i den almindelige skattepligtige indkomst, når skatteyderen har erhvervet dem som led i sin næringsvej eller har erhvervet dem mindre end 2 år før afståelsen. For andre fortjenester eller tab på sådanne værdipapirer gælder reglerne i lov om særlig indkomst-

skat. Fortjeneste ved salg af offentlige obligationer og private pantebreve beskattes efter § 5 a i statsskatteloven af 1922, når skatteyderen har erhvervet værdipapiret i spekulationsøjemed eller salget henhører til hans næringsvej. Beskatningen i henhold til denne bestemmelse rammer også gevinster ved indfrielse, herunder udtrækning. Uden for spekulations- og næringstilfældene kan gevinster ved salg eller indfrielse af de lige nævnte værdipapirer beskattes i medfør af reglen i ligningslovens § 4. Det er her bestemt, at gevinsten skal indkomstbeskattes, når den tilfalder forsikringselskaber, banker eller andre virksomheder, der som et normalt led i deres almindelige gerning anbringer midler i sådanne aktiver. Når gevinsten er indkomstskattepligtig i medfør af statsskattelovens § 5 a eller ligningslovens § 4, kan tab ved afhændelse eller indfrielse af obligationer, pantebreve o. lign. til gengæld fradrages.

Med hjemmel i statsskatteloven har ligningsdirektoratet i en vejledende anvisning bestemt, at indfrielsesgevinst på private pantebreve, der er erhvervet til underkurs, også skal indkomstbeskattes i nogle tilfælde uden for ligningslovens § 4. Efter anvisninger, som ligningsrådet har godkendt, gælder det for det første, når pantebrevet er modtaget som betaling for erhvervsmæssige ydelser; det kan dreje sig om vareleverance eller om arbejdsydelse f. eks. som advokat, arkitekt, ingeniør, bygningshåndværker eller ejendomsmægler. Pantebrevet kan også være erhvervet som led i udstykningsvirksomhed, der har haft erhvervsmæssig karakter. Anvisningen gælder også, når erhververen af indfrielsesgevinsten driver handel med ejendomme.

Det er en temmelig gammel tanke, foreslagsstillerne tager op på ny, når de nu vil have, at konstaterede kursgevinster også skal beskattes i de tilfælde, hvor det ikke sker i dag.

I første del af skattelovskommissionens betænkning, der kom i 1948, fremførtes et forslag om en kapitalvindingsskat, der bl. a. omfattede fortjeneste og tab ved afhændelse af aktier samt ved afhændelse eller indfrielse af private gældsbeviser. Derimod var kursgevinster og tab på offentlige obligationer holdt uden for kommissionens forslag. Kommissionen begrundede dette med en

[Finansministeren.]

praktisk betragtning: hvis fortjeneste ved salg af obligationer skulle beskattes, så måtte skattevæsenet føre kontrol med anskaffelsestid og anskaffelsessum, hver gang en skatteyder købte obligationer, og med salgstid og salgssum, hver gang han solgte en obligation. På grund af den store udbredelse, formueanbringelse i offentlige obligationer har, ville kontrollen blive meget omfattende; efter kommissionens mening ville den ikke stå i noget rimeligt forhold til det udbytte, staten og kommunerne kunne få af en sådan beskatning. Den skat af kapitalvinding, som daværende finansminister Viggo Kampmann foreslog i sit skattereformforslag af 11. maj 1954, omfattede derimod også fortjeneste ved afhændelse eller indfrielse, herunder udtækning, af offentlige obligationer. Kapitaltabet, herunder også kurstabet, kunne efter dette majforslag fradrages i den almindelige skattepligtige indkomst med halvdelen.

Nu blev jo hverken kommissionsforslaget eller majforslaget gennemført. Ved den senere lovgivning om særlig indkomstskat har vi fået regler om fortjeneste og tab på aktier, men de skiftende regeringer har alle afholdt sig fra at foreslå, at fortjeneste på obligationer, private pantebrev osv. skulle med. Det har de efter min mening gjort klogt i. Hvad bliver nemlig konsekvenserne af en ordning som den, forslagsstillerne her lægger op til?

Vil man beskatte kursgevinsterne, mener jeg for det første, at man nødvendigvis må drage den konsekvens, at kurstab kan trækkes fra ved indkomstopgørelsen. Den konsekvens drog man da også både i skattelovskommissionen og i majforslaget, og man har også draget den i ligningslovens § 4. Men når kurstabene trækkes fra som et modstykke til, at gevinsterne beskattes, tror jeg ikke, man skal regne med, at det hele fører til nogen synderlig forøgelse af skatteprovenuet.

Den anden konsekvens af VS' forslag er, at ordningen vil medføre mere administration. Jeg må forstå det sådan, at VS ønsker en meget omfattende ordning, der i princippet medtager alle kursgevinster. Derfor må man også regne med en meget omfattende meradministration. Som jeg tidligere har sagt, kan man ikke engang regne med, at

ordningen, hvis den blev gennemført, ville give noget synderligt merprovenu, så man i hvert fald fik noget til gengæld for det merarbejde, skatteyderne og skattemyndighederne ville få. Det må herved erindres, at eventuel fortjeneste på Nationalbankens betydelige obligationsbeholdning til syvende og sidst havner i statskassen, og at fortjenester på bankernes og forsikringssekskabernes værdipapirer allerede beskattes.

I den skriftlige fremsættelse er forslagsstillerne inde på beregningen af den skattepligtige fortjeneste bl. a. ved ejendomshandlinger i tilfælde, hvor sælgeren modtager et pantebrev til hel eller delvis berigtigelse af købesummen. Selv om det jo ofte ligger sådan, at sælgerpantebrevet ikke er sit fulde pålydende værd, mener forslagsstillerne, at kurstabet bør lades ude af betragtning ved opgørelse af den skattepligtige fortjeneste.

Her ser det altså ud til, at forslagsstillerne vil gå endnu videre end forslagets ordlyd, der jo alene går på konstaterede kursgevinster. Efter min opfattelse er det en urimelig tanke. En sælger, der reelt har opnået en vis fortjeneste, bør under i øvrigt lige vilkår hverken stilles bedre eller ringere end en anden sælger, der reelt har opnået det samme, men nominelt har fået mere, fordi han er gået med til at tage et sælgerpantebrev, der ikke er pari værd. Den tanke, forslagsstillerne fremfører i den skriftlige fremsættelse, fører imidlertid til, at den sidstnævnte sælger beskattes hårdere og vel at mærke på et tidspunkt, hvor det er uvist, om han senere får sit kurstab dækket ved afdrag på pantebrevet eller ved indfrielse af det.

Jeg bør måske også omtale de lån, som nogle kommuner har optaget til lav rente og til underkurs. Forslagsstillerne nævner disse lån i bemærkningerne, og hr. Sigsgaard har jo tidligere fremdraget dem her i tinget i spørgsmål såvel til mig som til indenrigsministeren.

Jeg kan for det første oplyse, at hvis ydelsen af et sådant lån er et normalt led i långiverens almindelige virksomhed, er han skattepligtig af kursgevinsten efter ligningslovens § 4.

For det andet kan jeg oplyse, at ligningsrådet den 3. oktober 1969 har bestemt, at kursgevinsten under alle omstændigheder skal beskattes, når lånets løbetid er under 1 år. Afgørelsen er dog påklaget til landsskat-

[Finansministeren.]

teretten, som endnu ikke har afsagt kendelse i sagen.

Nu siger forslagsstillerne jo, som vi tidligere har hørt, at de har kendskab til nogle tilfælde, hvor det efter deres mening er særlig galt, at kursgevinster ikke kan beskattes efter de regler og den praksis, jeg har redegjort for.

Lad nu være, at forslagsstillerne kan have den opfattelse, at kommunerne ikke burde låne penge på disse vilkår, eller at långiverne får midlerne til disse udlån på en måde, som venstresocialisterne ikke bryder sig om. Det tilkommer ikke mig som finansminister at gå ind på rimeligheden af en sådan opfattelse. Derimod må jeg selvfølgelig tage stilling til, om det er velbegrunderet at ordne de forhold ved et indgreb i skatte-lovgivningen, hvis man finder, der er noget om det. Jeg synes ikke, det kan være velbegrunderet. Skattemæssigt har de långivere, som forslagsstillerne særlig peger på, jo ikke nogen særstilling i forhold til så mange andre långivere.

Vil forslagsstillerne derimod sige, at de også lægger op til en generel ordning, der skal omfatte alle kursgevinster, vil jeg hertil kun sige, at en sådan ordning vil føre til de meget uheldige konsekvenser, som jeg omtalte før. Derfor kan jeg ikke anbefale det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Jeg tilføjer, at staten har det jo i sin hånd, når det specielt drejer sig om kommuner og kommuners lånoptagning, at kontrollere disse lån og give tilladelse eller undlade at give tilladelse, hvis man anser dem for urimelige.

Grünbaum: Jeg vil godt sige med det samme, at vi er positivt indstillet over for det forslag, der foreligger her, selv om det nok er lidt overdrevet, når forslagsstillerne siger, at kursgevinster normalt ikke beskattes; finansministeren har jo allerede redegjort for, at det faktisk finder sted i et ikke ringe omfang. For det første er der stats-skatteloven af 1922 § 4, når fortjeneste opnås som led i den pågældendes erhverv, og dernæst har vi ligningslovens § 4, som finansministeren også nævnte, om kursgevinster på obligationer, og private pantebrevne er ligeledes med dér, og så har vi det, ligningsrådet har vedtaget, den såkaldte

anvisning om avance på private pantebrevne, så der er altså ikke så lidt.

Ligningslovens § 4 blev gennemført, fordi vi havde fået en række domme, som fastslog, at der ikke var hjemmel til at beskattede f. eks. forsikringsselskaberne for de kursgevinster, forsikringsselskaberne opnåede på kapitalanbringelse i obligationer og andre fordringer. Det er jo klart urimeligt, at forsikringsselskaberne ikke skulle beskattes af disse indkomster, men sådan var disse domme, og derfor fik man ligningslovens § 4, som udtrykkelig nævner forsikringsselskaberne; bankerne var jo ramt, fordi de blev ramt af det almindelige næringssynspunkt. Disse to ting, altså ligningslovens § 4 og den anvisning, ligningsrådet har givet, er ret omfattende.

Finansministeren nævnte også de korte lån, de 1-årige lån, og her mener ligningsrådet i hvert fald, at der ikke burde være nogen tvivl om, at en aftalt kurs, for det er det jo som hovedregel, skal beskattes. For de lån, hvor der slet ikke er fastsat nogen rente — dem kender vi jo også — men hvor man skal tilbagebetale lånene med et eller andet beløb ud over det, man faktisk har lånt, er det vistnok helt givet — der er i hvert fald en dom om det — at dér skal den såkaldte kursgevinst betragtes som almindelig skattepligtig indkomst.

Vi er enige med forslagsstillerne i, at der tiltrænges en lovgivning her, en ændring af de love, vi har, sådan at vi får en klar hjemmel til beskatning i hvert fald i de tilfælde, der særligt er nævnt af ordføreren for forslagsstillerne, hr. Sigsgaard, nemlig de private lån til kommunerne — og vi ved jo, at det bl. a. er A. P. Møller-lånene — hvor man låner ud til en nominelt meget lav rente, men i virkeligheden får en ganske betydelig højere forrentning igennem tilbagebetaling til pari. Det er jo en trafik, der har været anvendt i mange år, netop fordi man har denne skattebestemmelse eller mangel på skattebestemmelse på dette område.

Spørgsmålet er efter min mening i disse tilfælde, om der i realiteten overhovedet kan siges at være tale om en kursgevinst; forslaget er jo formuleret som beskatning af kursgevinster, men er det overhovedet en kursgevinst? Det mener jeg ikke det er. Efter min mening skal der, når man taler om gevinster, og naturligvis også når man taler

[Grünbaum.]

om tab, være en chance for gevinst og en risiko for tab; hvis der hverken er chance eller gevinst med inde i billedet, synes jeg ikke, man overhovedet kan bruge udtrykket kursgevinst eller kurstab.

Det, jeg her siger, spiller faktisk en vis rolle i diskussionen omkring disse problemer. Jeg mener ikke, der er tale om en kursgevinst, for det, det drejer sig om ved disse A. P. Møller-lån, er jo, at man simpelt hen på forhånd aftaler kursen; der er ikke tale om, at man når frem til en eller anden kurs gennem en markedsmekanisme, man aftaler simpelt hen, den dag lånet sluttes, at det er på de og de betingelser, med den og den rente og den og den kurs, eller det kan formuleres på andre måder med beløb, og det er jo noget, der nøjagtigt kan opgøres på det tidspunkt, da man indgår aftalen. Der er ikke nogen som helst usikkerhed eller nogen som helst grund til her at tale om eventuelle gevinster og tab, det har intet at gøre med spørgsmålet om egentlige kursgevinster.

Det er efter min mening i høj grad forargeligt, at man i sådanne tilfælde kan slippe for at betale skat af den indkomst, der opnås, og jeg forstår altså ikke rigtig domstolens stilling på dette punkt. Men det er klart, at når højesteret har talt og sagt, at efter rettens mening er der ikke hjemmel til beskatning i disse tilfælde, ja, så er det op til os herinde i folketinget, så er det op til politikerne at sikre, at der fremskaffes en sådan hjemmel. Jeg håber, at finansministeren vil blive enig med os i — han var det jo ikke i sit svar — at her er i realiteten simpelt hen tale om en anden form for renteaftale. Og når det kun er formen, der er anderledes, bør det vel være politikernes opgave at formulere lovgivningen på en sådan måde, at den realitet, der her er tale om, også bliver skattemæssigt sidestillet med den beskatning, der sker i andre lignende tilfælde, hvor det er den samme realitet. Der er altså simpelt hen et hul i loven.

Man har jo talt om huller i lovgivningen i forbindelse med tv-udsendelsen i lørdags, men en hel del af det er slet ikke huller i loven, det er simpelt hen lovene, der er sådan, at man kan få en skattelettelse igennem de gældende regler. Men her må vi virkelig sige, at der er et hul i lovgivningen. Man har inddraget forsikringselskaberne; hvis

forsikringselskaberne låner penge ud til kommunerne med kursgevinst, bliver de beskattet, det har vi taget stilling til, men hvis A. P. Møller gør det, bliver det ikke beskattet. Det er klart ikke alene urimeligt, men det er også i strid med vores almindelige indstilling over for, hvordan lovene skal være. Derfor må vi have en ændring af ligningsloven, der simpelt hen går ud på, at hvor kursen er fastsat på forhånd som led i låneaftalen, skal kursfortjenesten medregnes i den skattepligtige indkomst. Det er forholdsvis nemt at lave den lovændring, det kan sagtens nås inden for den dato, som er foreslået af hr. Sigsgaard.

Det er interessant, at man i nogle af de sager, hvor resultatet altså blev, at der ikke var skattepligt, helt åbent erkendte, at der i realiteten var tale om en indkomst. Læg mærke til, at også de firmaer, som søgte skattefritagelse ved dom, erkendte, at der i realiteten var tale om, at de skaffede sig en indkomst på denne måde, så der er altså brug for en lovgivning. Ikke mindst efter det røre om skatteunddragelserne, der er skabt efter tv-udsendelsen i lørdags, må det være muligt, skulle man synes, at opnå enighed her i folketinget om at få rettet op på de punkter, hvor vi virkelig kan se der er noget galt.

Derfor vil jeg foreslå, at den udsendelse i tv bliver vist for hele folketinget, og jeg vil anmode finansministeren om at sørge for, at dette sker, sådan at vi kan få en debat om alle de ting, som var fremme dér.

Der er mange ting at rette i skattelovgivningen; jeg har tidligere peget på, og det har andre også, en række punkter, hvor det kunne gøres, og vi blev heller ikke færdige med vores skatterreform i sin tid.

Der er én ting, jeg gerne vil nævne ved denne lejlighed, og det er, at en hel del af de såkaldte skattefiduser kunne man undgå, simpelt hen hvis man forhøjede kapitalvindingsafgiften. Den er på 30 pct.; blev den sat op til 50, var der sandelig ikke ret mange fiduser tilbage i skattelovgivningen.

Om man skal røre ved kursgevinsterne på obligationer i almindelighed, som hr. Sigsgaard var inde på, vil jeg sætte et meget, meget stort spørgsmålstegn ved. Man plejer at sige, det er ulogisk, at obligationerne ikke er med i kapitalvindingskatten, når aktierne er det. Jeg kan ikke rigtig anerkende

[Grünbaum.]

den betragtning, for når det drejer sig om aktier, har vi en egentlig kapitalgevinst, en inflationsgevinst, men det har vi slet ikke på obligationerne, de er jo ikke værdisikrede. Den kurssvingning, der sker for obligationerne, er jo kun et andet udtryk for, at vi har et papir med en fast rente, og når så renteniveauet bevæger sig op eller ned, svinger kursen på obligationerne; det har ikke noget med kapitalgevinst at gøre, overhovedet ikke; obligationerne er som sagt netop ikke værdisikrede.

Jeg har det forslag at stille i anledning af tv-udsendelsen ud over det, jeg har sagt, at der burde gennemføres en regel om, at alle aktieselskabsregnskaber, også for de såkaldte familieaktieselskaber med under 10 aktionærer, skal offentliggøres, simpelt hen alle aktieselskabsregnskaber skal offentliggøres. Lad os endvidere kombinere denne regel med en anden regel, der siger, at alle aktier skal være noteret på navn, så vi og skattemyndighederne virkelig kan få at vide, hvem det er, der ejer aktierne. Vil finansministeren og vil regeringen gå ind på det, så tror jeg absolut, at man kunne komme en hel del af skatteunddragelserne til livs.

Asger Jensen: Dette forslag fra VS er jo et nyt spark til opsparerne og til opsparingsviljen her i landet, og jeg mener ikke, vi har brug for sådanne gentagne spark. Derfor var jeg meget forbavset over, at hr. Grünbaum indledte sin tale med at sige, at han var meget velvillig over for forslaget. Det lød, som om socialdemokratiet nu ligesom havde lyst til at lade sig drive af SF til at gå ind for forslag, som de aldrig ville være gået ind for, da de havde regeringsansvaret. Men da vi så hørte hr. Grünbaums tale, skrumpede det jo meget ind, så var det kun på et enkelt punkt, hr. Grünbaum holdt fast ved, at der kunne være noget at ændre. Det er jo noget andet end at gå ind for det foreliggende forslag, for, så vidt jeg kan forstå, må det gælde alle obligationer.

Det er klart, som finansministeren har sagt, at hvis man skal beskatte fortjenesten, må man også have lov at trække tabet fra. Jeg ved ikke, om forslagsstillerne har en tyrkertro på, at i fremtiden vil obligationerne kun stige, så der altid skulle blive for-

tjeneste ved det; det kunne det forslag, der her er fremsat, jo næsten tyde på.

Jeg er helt enig med hr. Grünbaum i, at forskellen på aktier og obligationer er ganske væsentlig, men det synes forslagsstillerne ikke at have sans for. For det er jo ikke alene det, at aktierne kan være inflations-sikrede, men det kan være reelle værdier, der er skabt i aktieselskaberne, og derfor kan der være grund til, hvor det ikke er over kortere åremål, at de bliver særligt indkomstbeskattet. Men det samme foreligger ikke for obligationers vedkommende; det har jo været en kendt sag i hvert fald i mange år, at obligationsejerne har lidt tab på grund af inflationen, og derfor har der ikke været plads til nogen som helst beskatning af den fortjeneste, der eventuelt kun fremkommer på papiret.

Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til, at man foretager en sådan forringelse af opsparingsmulighederne ved køb af obligationer. Hvis vi kunne finde de rigtige veje til det, så vi meget hellere, at man opmuntrede til sådanne kapitaldannelser, til en sådan opsparing i obligationer, så vi har ikke nogen større sympati for forslaget.

Skulle der være enkelte ting, som hr. Grünbaum var inde på, og som vi har været enige om at se på i ligningsrådet — jeg mener i øvrigt, det værste er rettet op ved den beslutning, vi dér har truffet — er det klart, vi ikke afviser at se på skatteforholdene. Men det foreliggende forslag kan vi i hvert fald ikke tilslutte os.

Jens Foged: Venstre kan ganske tilslutte sig finansministerens redegørelse. Jeg finder, at det var en gennemgang af de ting, som har relation til forslaget her, endda i vid udstrækning, og jeg har derfor ikke mange ting at tilføje.

Jeg finder, at beskatning af kursgevinster naturligvis, som finansministeren også sagde det, må have en sammenhæng med fradragsret for kurstab, og at der på det grundlag vil være behov for en meget omfattende administration, rent bortset fra at det naturligvis vil få stor indflydelse på opsparingsviljen, som det netop også er pointeret, og at det faktisk ville betyde en meget stor ændring af status på det pågældende område, hvis konsekvenser ville være ganske uoverskuelige.

[Jens Foged.]

For øvrigt er det sådan, at i nogle af de tilfælde, forslagsstilleren nævner i deres fremsættelse, er kursgevinsten ikke engang konstateret, selv om der i forslaget til folketingsbeslutning står, at den dog skal være konstateret. Når man læser fremsættelsestalen og finder, at den ligesom kredser omkring steder, hvor der ikke er konstateret kursgevinst, så fornemmer man ligesom, at forslagsstillerne, så vidt det er muligt, vil gå endnu videre, så at opsparingsviljen kan få endnu ringere vilkår, end den har i dag. Vi er alle klar over, at hvis denne opsparingsvilje ikke på en eller anden måde bliver bedre, end den er, så bliver mulighederne for at få midler til investeringer og for at opretholde fuld beskæftigelse i dette land endnu ringere, end de er, så tvinges finansministeren til disse store kasseoverskud, hvad der på lang sigt ikke er nogen absolut ønskelig situation.

Vi finder for øvrigt, at vi gang på gang har diskuteret disse ting i sammenhæng med anden skattelovgivning, og vi er naturligvis rede til, når vi har den almindelige skattelovgivning til debat, at tage disse spørgsmål op, hvis der er anledning til det, men en folketingsbeslutning på dette specielle område, som skal lægge et særligt pres på finansministeren, finder vi ikke der er grundlag for.

Hvad angår hr. Grünbaums udtalelser om udsendelsen i tv, vil jeg gerne sige, at jeg så lidt af den, desværre ikke den hele, og fandt, at den var helt tendentøs; den omhandlede et enkelt problem og ligesom drog nogle af skatteborgerne ind i billedet, og disse skatteborgere blev placeret på en særdeles uheldig måde, mens andre skatteborgere, der måske havde tilsvarende forhold inden for det skattepolitiske område, jo ikke var med inde i billedet. Der var ingen debat i det foretagende, det var noget, der blev serveret og derfor virkede særdeles uheldigt. Jeg vil sådan set gerne tilslutte mig hr. Grünbaums ønske om, at udsendelsen blev gentaget, dog

ikke i fjernsynet, men for os andre — der er ingen grund til at gentage den i fjernsynet.

Martin Pedersen: Jeg vil også gerne takke finansministeren for den udførlige redegørelse.

Det ærede medlem hr. Grünbaum hæftede sig jo meget ved disse lån, som A. P. Møller giver til kommunerne, men der er ingen skattemæssig forskel, hvad enten det drejer sig om et lån fra A. P. Møller eller et almindeligt kreditforeningslån. F. eks. kan obligationer for et 7 pct. 10-årigt lån sælges til en kurs af omkring 80-85. De 15 pct., der er op til pari, er jo skattefri, således som lovgivningen nu engang er indrettet.

Det er efter min mening ganske klart, at her i samfundet tages der hensyn til de skattemæssige konsekvenser, ligegyldigt hvad man arbejder med, og det vil sige, at hvis de skattemæssige konsekvenser ændres, må man gå ud fra, at det får indflydelse på den rente, der beregnes. Med hensyn til de særlige A. P. Møller-lån, er det jo lån, der udlånes til kommuner og amter, og for kommuner og amter har det skattemæssige ingen betydning, fordi de jo ikke svarer skat. Hvis det derimod er til en privatmand, man udlåner pengene, vil det jo have den betydning, at han vil komme til at svare skat af kurstab. Hvis jeg tænker mig, at en mand f. eks. tager et lån til kurs 90 og skal betale det tilbage i løbet af 2 år, vil han få lov til at trække den rente fra på sin selvangivelse, som han betaler; de 10 pct. kurstab, som han i løbet af dette tidsrum får, har han derimod ikke lov til at trække fra. Der er altså en modregning her. Den gevinst skattemæssigt, som udlåneren har, betales faktisk af den, der modtager pengene.

Men det samme gør sig jo ikke gældende for kommuners og amters vedkommende. Derfor kan en kommune være lige glad med, om den f. eks. låner til 8 pct. på et år eller den låner til 4 pct. til en kurs af 96, for så bliver renten de samme 8. For en privatmand vil det altså være sådan, at den skat-

[Martin Pedersen.]

temæssige begunstiging, som man kan sige der er i, at kursgevinst er skattefri, modsvarer af, at den, der skal betale kurstabet gennem sit afdrag, ikke får lov til at trække det fra på samme måde, som han har lov til at trække renten fra.

Jeg tror ikke, vi kan finde en løsning, der stiller en ganske bestemt gruppe af lån anderledes end efter de generelle betingelser for udlån, så jeg tror, vi må fortsætte med den ordning, vi har, men selvfølgelig kan vi se på sagen i skatteudvalget.

Morten Lange: Ordføreren for socialistisk folkeparti i denne sag, hr. Ømann, er desværre forhindret i at være til stede i dag, så det er blevet overladt mig at komme med nogle bemærkninger til det foreliggende forslag. Da jeg også er kirkepolitisk ordfører, skal jeg ikke undlade at sammenligne det med en af disse bekymrede taler, der lyder i kirken om synden, som vi jo alle sammen er mere eller mindre imod, men når vi kommer til de konkrete foranstaltninger imod synden, kniber det med viljen. Det er naturligvis ikke så sært, at det kniber med viljen her, for det, vi har fået fremsat forslag om, er jo i virkeligheden en symptom-bekæmpelse. Det skal man også tage med. Bekæmpelse af symptomer er ikke formåls-løs, men vi må erkende, at det, vi står over for er et forsøg på at begrænse det, som sådan i den meget principielle talemåde hedder en kapitalistisk indtjening ved udlåning af penge, hvor den, der låner pengene ud, har forskellige midler til at skaffe sig tilstrækkelig store renter og udbytte, og hvis vi beskærer den ene gren, ja, så sørger man for, at en anden vokser frem. Dette skal dog ikke forhindre os i at beskære den ene gren, vi skal blot være klar over, at vi ikke derigennem har forhindret, at en anden kan vokse frem, altså at f. eks. hr. A. P. Møller, hvis han har beregnet sin netto effektive rente af de omtalte lån til, skal vi sige 11,5 pct., så vil han, hvis vi ændrer skattelovgivningen sige: ja men det er i orden, så nivellerer jeg op til 12,7, så har jeg den samme fortjeneste, og folkettinget har da gjort menneskeheden en tjeneste ved at gennemføre en lov, som har gjort mig lidt mindre syndig. Det er vanskeligheden i den slags sager. Jeg vil tro, at hr. Grünbaum har ret i, at der

på et par konkrete områder er lovgivningsmæssige huller, som vi med fordel kunne fylde ud, og det havde selvfølgelig været udmærket, hvis forslagsstillerne havde peget på dem. Som generelt forslag forekommer det mig, at ideen måske ikke er helt så vellykket. Vi roder os her ind i hele spørgsmålet om den generelle inflation, som er en indviklet og besværlig sag, og jeg vil da tro, at et par forslag, som mit parti tidligere har stillet, ville være fuldt så effektive. De omhandler i hovedsagen det samme, nemlig spørgsmålet om indeksregulerede obligationer og om ophævelse af rentefradraget på skattebilletten. Begge dele tager sigte på et lavrentefænomen og vil nok noget effektive bidrage til en løsning af hele det solide problem, som dette forslag rører ved en del af. Modsat ville det være overordentlig hyggeligt, om den ordning, vi har herhjemme, som i realiteten systematiserer en fordel ved kursgevinster, nemlig indekskontrakterne, kunne blive ophævet. De er i og for sig et eksempel på, at folkettinget ligefrem betragter ideen om kursgevinst som noget smukt, som ikke alene ikke skal beskattes, men ligefrem skal begunstiges, altså er det stik modsatte af det, der tilsigtes med dette forslag. Dette viser, hvor mangesidet problemstillingen er i sager af denne art.

Jeg vil tro, at den effektive kur er en helt anden opbygning af det danske kapitalmarked og lånemarked, noget, vi i høj grad har brug for specielt på realkreditens område. Dette er, som jeg nævnte det før, et symptomspørgsmål; vi kan udfylde nogle af de mest oplagte huller og måske med lidt held med et brugbart resultat, men hvis forslaget gennemføres fuldt ud, vil der være to muligheder; enten havner vi i et håbløst bureaukrati, hvad angår denne del af beskatningen, eller også erkender vi, at vi må tage meget mere vidtgående skridt, nemlig gå til en total reform på realkreditområdet. Jeg vil anbefale det sidste. Jeg tror så absolut, det er den vej, vi skal gå snarere end at prøve på at lukke endnu et par huller i skattelovgivningen, idet det er min fornemmelse, at de ting, der her tænkes på, er det, jeg vil kalde kalkulerede mindre fiduser, og jeg er næsten sikker på, at de borgere, der kan finde ud af at lave kalkulerede mindre fiduser, kan også, hvis vi finder ud af dem og stopper dem, finde andre smuthuller. Det er

[Morten Lange.]

realændringer, der skal til, og ikke bare almindelige småstopninger.

Hanne Reintoft: En folketingsbeslutning om beskatning af kursgevinster vil vel ikke betyde den helt store skattereform, men vil alligevel være et skridt i den rigtige retning. Den nugældende ordning, hvorefter kursgevinster medregnes i formueopgørelsen, har den meget uheldige slagside, at kurstab kan fratrækkes den skattepligtige indkomst, hvis værdipapiret sælges. Spekulantene kan jo blot købe en tilsvarende aktiepost i sel-skabet, og den risiko, der påstås at have foreligget ved genkøbet, er jo lig nul, da skattevæsenet ikke kræver en tidsforskel imellem køb og salg af værdipapiret. Forslaget vil utvivlsomt påvirke obligationskurserne, da obligationsejerne jo nok skal kræve kompensation for den mulighed, de hidtil har haft for at unddrage sig beskatning af renteindtægterne, og det kan komme til at betyde, at forslaget gennemførelse vil bevirke et kursfald og dermed fordyrelse af byggeriet.

De i bemærkningerne til forslaget nævnte skattefrie kursnedslag på pantebreve ved beregning af fortjeneste ved pantebrevets salg og køberens mulighed for at afskrive på det fulde beløb er et godt eksempel på et meget inkonsekvent og uretfærdigt skattesystem, som medvirker til at øge det store antal af skattespekulanter, der lever fedt på hæderligt arbejdende menneskers bekostning. Og det hjælper ikke meget, at finansministeren også villigt i pressen indrømmer, at vi har disse skattespekulanter, for hver gang der kommer et nok så beskedent forslag om at gøre noget ved dem, så er der tusind bortforklaringer og undskyldninger for ikke at gribe ind.

I samme forbindelse kan jeg heller ikke undlade at spørge finansministeren direkte om, hvorfor der ikke tilbageholdes 30 pct. som foreløbig skat af obligationsrenter, renter af bankindskud, udbytte fra kommandit-rederier og partsrederier. Den slags undtagelser er en direkte opfordring til skatteunddragelse og bliver også brugt sådan. Normalt tilbageholdes der 30 pct. som foreløbig skat af udbytte. Det er i forvejen alt for lidt, men det afgørende princip må dog uanset en for lav procentsats være, at hele vort

skattesystem omfatter alle borgere, så at ingen uretmæssigt bliver begunstiget på andres bekostning, som det altså er indrømmet at det sker nu hver eneste dag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigs-gaard): Må jeg først sige til hr. Morten Lange, at jeg er ganske enig med ham i, at socialismen eller i mangel af den en totalreform af realkreditte ville være langt det bedste, men indtil da er der måske nok alligevel nogle småpillerier, det kunne være gavnligt at få foretaget, og dem synes jeg ikke man skal gå af vejen for.

Jeg er selvfølgelig i øvrigt glad for det positive, der lå i hr. Morten Langes udtalelser, og også for det positive, der kom til udtryk fra hr. Grünbaum og fra fru Hanne Reintoft.

Hr. Morten Lange sagde, at han havde gerne set nogle konkrete forslag på dette område fra VS. Det har han jo set mange gange. Det er muligt, at han ikke har haft lejlighed til at overvære behandlingen af dem, men det er jo spørgsmål, som vi har taget op en lang række gange, hvad finansministeren i øvrigt også var inde på heroppefra. Hr. Morten Lange nævnte så nogle SF-forslag, som han mente ville være bedre. Afskaffelse af rentefradrag på selvangivelsen var et af dem. Det har vi jo diskuteret herinde for få uger siden, og da var der enighed mellem alle andre partier end ligenetop SF om, at det forslag ikke burde vedtages, og at det, hvis det blev vedtaget, i ganske særlig grad ville gavne de erhvervsdrivende og deres ligestillede.

Så blev det sagt fra, jeg tror, det var venstres ordfører, at dette var et spark til opsparingen. Det ved jeg ikke, det kan man diskutere, hvad man skal kalde det, men jeg kan da godt indrømme, at vi i VS er imod at yde tilskud til dem, der i særlig grad er i stand til at spare op, i høj grad fordi disse tilskud stort set betales af dem, der ikke kan spare op. Det vil altså sige, at det er tilskud, der går den gale vej. Men i øvrigt synes jeg ikke, at det er nogen særlig passende karakteristik af forslaget, at det er et spark til opsparingen; så har man i hvert fald ikke læst hverken bemærkningerne eller fremsættelsen.

Finansministeren talte meget om den meradministration, der ville følge af en gen-

[Sigsgaard.]

nemførelse af forslaget i dets helhed, og indtog bl. a. den almindelige omsætning af obligationer. Dertil vil jeg gerne sige, at vi mener i almindelighed, at der bør ofres mere administration på kontrollen af arbejdsfri indtægter, end der ofres i dag, det er jo en sag, vi tidligere har diskuteret. Det ville altså ikke gøre så forfærdelig meget, om man her skulle bruge nogle millioner kroner om året på en meradministration. Vi tror nok, at det ville kunne betale sig. Men i øvrigt skal jeg ikke gøre mange kommentarer netop til spørgsmålet om den almindelige obligationsomsætning, simpelt hen fordi man efter ordførteralerne her i dag kan konstatere, at der ikke er nogen større sympati for at inddrage det i debatten, og derfor skal jeg koncentrere mig om de andre aspekter i forslaget og væsentligst gøre det ved at tage eksempler frem, for det er nu langt nemmere, når man snakker lidt konkret om tingene.

Finansministeren sagde, at VS har den opfattelse, at visse kommuner optager nogle lån til en lav nominal rente, mens den faktiske rente er meget stor. Det er nu ikke sådan en opfattelse, vi har, en fornemmelse, vi har, en tanke, vi har, en grille, vi har fanget, eller noget i den retning; det er simpelt hen noget, som enhver, også en finansminister, kan forvise sig om ved at spørge kommunerne eller ved at se deres regnskaber igennem, og det er det sidste, vi har gjort. Vi har set regnskaber igennem, vi har i øvrigt også spurgt kommuner. Det er ikke altid, vi har fået særlig udtømmende svar, når vi har spurgt, men regnskaberne er offentligt tilgængelige, og man kunne da næsten sige, at det var rimeligt at vente, at man i finansministeriet førte kontrol med den slags også ved at se på regnskaberne. Så havde finansministeren ikke her behovet at sige, at det var VS, der havde en opfattelse af, at det forholdt sig sådan. Så ville finansministeren have haft den samme opfattelse baseret på selvsyn.

Må jeg så i samme forbindelse sige, at det er ikke kommunerne, vi kritiserer. Vi kritiserer ikke, at kommunerne tager lån hos A. P. Møller, og hvor de ellers tager lån. De er tvunget til det. Det er regeringen, vi kritiserer. Regeringen har begrænset kommunernes lånemuligheder helt fantastisk, og da kommunerne jo ikke helt kan standse deres

aktivitet, men skal bruge nogle penge, så er de nødt til at tage de penge, hvor de kan få dem, uanset om de finder fremgangsmåden rimelig, og uanset om de måske kan være ligefrem bange for, som nogle kommuner jo er og har været med en vis grund, at blive afhængige af de private långivere, som de entrerer med. Men det er altså regeringen, kritikken retter sig imod.

Nu er det allerede blevet fremdraget her, at det, vi særlig beskæftigede os med for et års tid siden, var A. P. Møllers långivning. Der sker jo det, at rederiet A. P. Møller får billige penge gennem skibskreditfonden, og det vil sige, at almindelige skatteydere yder bidrag til rederiet A. P. Møller såvel som til alle mulige andre rederier, og A. P. Møller kan også som andre store private virksomheder gå til udlandet, som man gjorde det f. eks. sidste år — eller var det forrige år? og tage et 5½ pct. lån i England på 50 mill. kr., stort set svarende til det beløb, man så bagefter går hen og låner til kommunerne. Men skatteyderne subsidierer altså A. P. Møllers finansiering, og bagefter kan A. P. Møller så gå hen og yde lån til kommunerne og gøre det på en sådan måde, at en meget stor del af den reelle rente i form af kurstab, eller hvad hr. Grünbaum nu vil foretrække at vi kalder det, er skattefri. Det synes vi simpelt hen er for groft, og det havde måske været rimeligt at forvente en vis velvilje fra finansministerens side, for det er nemlig finansministeren og regeringen, der har ansvaret for, at det her kan forekomme. Det kunne standses den dag i morgen, hvis man ville.

Der er andre eksempler. Jeg ved ikke, om finansministeren og andre her i tinget egentlig ved, hvad der foregår f. eks. i restaurationsbranchen. Der er det jo sådan, at en restauratør med respekt for sig selv handler sin restaurant sådan hvert andet år eller noget i den retning, og når der handles så livligt netop på det område, hænger det også sammen med vore beskatningsregler. Der handles jo i almindelighed sådan, at en meget stor del af den sum, det drejer sig om, er betaling for det, der hedder goodwill. Køberen afskriver så den goodwill, som han har betalt for, med vist 30 pct. om året. Sælgeren skal ganske vist betale særlig indkomstskat af millionen, men han får jo sjældent millionen kontant, måske får han de

[Sigsgaard.]

100.000 kr. kontant, og de 900.000 kr. skriver han så ned til det halve, idet han prøver på at overbevise og tit har held med at overbevise skattemyndighederne om, at den fordring, den kontrakt, ikke er 900.000 kr. værd, det kan enhver se, den er kun det halve værd. Sådan går det til, og når skattemyndighederne så har accepteret det, bliver facit altså, at sælgeren kun betaler særlig indkomstskat af de 100.000 kr., han fik kontant, og så af det halve af de 900.000 kr., altså i alt godt og vel $\frac{1}{2}$ mill. kr. af den hele million i goodwill, der var tale om. Køberen får fradrag i indkomsten, og af indkomsten skal der ellers måske betales op imod 50-60 pct. i skat, men sælgeren betaler altså kun den halve skat, 30 pct. i særlig indkomstskat, og det gør han kun af det halve beløb. På den måde snyder staten sig selv, så det driver af den, og derfor er det altså, der handles så kolossalt med restauranter. Sådanne ting kunne man jo også passende tage fat på i folketingsudvalget, så vi kunne få nogle realiteter at se.

Jeg glemte lige en bemærkning før til hr. Martin Pedersen, der sagde, at kommunen jo kan være lige glad med, hvor den får pengene fra, og så slog hr. Martin Pedersen sådan set det problem hen. Men jeg vil da gerne sige, at det kan skatteyderne sandelig ikke. Skatteyderne kan ikke være ligeglade med, om reglerne er indrettet sådan, at store private selskaber får yderligere skattnedslag oven i de kolossale skattnedslag, de har i forvejen. Derfor skal der gribes ind, og det undrer mig altså lidt, at de radikale ikke vil være med til det.

Så siger hr. Morten Lange i øvrigt i samme forbindelse, at hvis man nu laver den reform, som vi taler om her, så kan A. P. Møller og andre, der er inde i billedet, bare i stedet for 11,5 pct. tage 12,7 pct. i faktisk rente. Det slår altså slet ikke til. De skal så højt op, hvis de skal have lige så meget ud af det gennem den nominelle rente, som de i dag har det ved kurstabene, at de slet ikke ville have nogen mulighed for at låne pengene ud til kommunerne. Så det kan A. P. Møller i hvert fald ikke gøre.

Hr. Jens Foged sagde, at han ikke ville være med til at lægge pres på finansministeren. Det var en lille interessant udtalelse.

Jeg synes, det er meget betegnende, at man uden videre går ud fra, at der skal presses, hvis vi skal have finansministeren til at gå ind for lidt mindre mildhed over for de arbejdsfri indkomster. Jeg vil egentlig gerne her stille det helt konkrete spørgsmål, som kan besvares enten i dag eller under udvalgsbehandlingen eller ved anden behandling, det skal jeg ikke blande mig i, om ministeren virkelig finder den trafik rimelig, der foregår, og som jeg har eksemplificeret ved at drage A. P. Møller frem, og som jeg har beskrevet for restauranthandelens vedkommende. Er det virkelig rimeligt, at staten på den måde skal snydes, og at private på den måde skal hale så kolossale gevinster hjem, som der her er tale om?

Man kan selvfølgelig sagtens sige en hel masse om, hvor besværligt det ville være, hvis man bare delvis skulle følge dette forslag. Det kan enhver finansminister, jeg tror endda, jeg selv ville være i stand til det, hvis jeg var finansminister. Det er den nemmeste sag af verden at få et stort stykke papir, hvorpå der er beskrevet en hel masse vanskeligheder, som man så kan remse op. Men en finansminister kunne jo også, hvis han var velvillig, have sagt: ja, mine embedsmænd peger altså på en lang række vanskeligheder, der er forbundet med dette her, men når vi nu insisterer på, at lønmodtagerne skal betale meget mere i skat — og lønmodtagernes skat er jo steget kolossalt, hr. finansminister, i de sidste 3 år — og når vi aldrig nogen sinde udviser den mindste form for mildhed dér, så må vi sandelig også være lige så hårde og brutale over for de arbejdsfri indkomster. Sådan kunne finansministeren have sagt, og så kunne han have sluttet med at sige: selv om der er alle de vanskeligheder — som han måske kunne have beskrevet lidt kortere, end det skete i dag — så skal jeg sørge for at overvinde i hvert fald så mange af dem, som det overhovedet er muligt, og så hurtigt, det er mig gørligt, vende tilbage til folketinget med nogle forslag om, at den trafik, som A. P. Møller driver, og som der drives med restauranthandler og med ejendomshandler — som beskrevet i bemærkningerne til forslaget — i hvert fald bliver standset, og så kan vi senere snakke om obligationerne. Jeg er da glad, hvis finansministeren bare ville gå

[Sigsgaard.]

ind på nogle af tankerne i forslaget. Normalt får vi bare det hele 100 pct. afvist, og det er jo også det, der stort set er sket i dag.

Jeg synes, det var helt berettiget — lad mig sige det til slut — at man drog tv-udsendelsen ind i billedet her i dag, for det er helt typisk, synes jeg, at finansministeren klager over, at de legale snydemuligheder kommer offentligt frem. Det havde været langt bedre, hvis finansministeren i stedet for havde bedt om at komme i tv-avisen og dér havde sagt: jeg har set den udsendelse, og det er grove løjer. Nu skal jeg hurtigt sætte en stopper for det med de tomme aktieselskaber, som advokat Glistrup talte om. Det havde været en fornuftig og forståelig reaktion fra finansministeren i stedet for den klage, der nu er fremsendt.

Martin Pedersen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Sigsgaard, at det er ganske klart, at et stort firma som A. P. Møller ser rent forretningsmæssigt på sagerne, de søger at anbringe deres likvide kapital på en så fordelagtig måde som muligt. De penge, de låner ud til kommuner og amter, må vel nærmest betragtes som en del af det pågældende firmas driftskapital, penge, som de har mulighed for at hale ind på kort sigt, og ved en planmæssig forretningsførelse har de mulighed for i væsentlig grad at anbringe en del af den for et stort firma nødvendige driftskapital på en fordelagtig måde. På samme måde ser også kommuner og amter rent forretningsmæssigt på tingene. Det vil jeg sige, at når de optager disse midlertidige lån, er det, fordi de ser deres fordel derved, og der er ikke tale om, at renterne er meget høje, der er tale om almindelig markedsrente. På den anden side må man gå ud fra, at såfremt firmaet ikke havde den skattemæssige fordel, så ville den rente, som det var nødsaget til at forlange, være noget større. Det kommer altså sådan set kommunerne og amterne til gode, at en del af firmaets fortjeneste er denne skattefrie kursgevinst.

Så vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, at jeg gav udtryk for, at vi var villige til at se på disse problemer i udvalget, og de egner sig jo bedre til udvalgsdrøftelse end til en mere indgående drøftelse her i tinget.

Grünbaum: Jeg synes gerne, jeg vil takke ordførerne for regeringspartierne, hr. Asger Jensen, hr. Jens Foged og hr. Martin Pedersen, for den tilslutning, der lå i, at man i hvert fald ville drøfte den tanke, jeg fremsatte om, at vi nu eventuelt gennem en ændring af ligningslovens § 4 får fremskaffet den hjemmel, der simpelt hen mangler i vor skattelovgivning, til, at ligningsrådet kan gennemføre det, som jeg tror er ligningsrådets opfattelse, at hvor der indgår en kurs, som på forhånd er aftalt i forbindelse med lånedokumentet, skal det ikke betragtes som kurs, men som en del af renten. Det ville være et meget stort fremskridt, hvis vi kunne nå frem til — og så skal det for mig ingen rolle spille, om det er sket i anledning af hr. Sigsgaards forslag — at finansministeren fremsatte et sådant forslag.

Finansministeren (Poul Møller): Vedrørende flere af de fremsatte tanker kan jeg sige, at jeg vil finde det rimeligt, ikke mindst da store administrationsproblemer hænger sammen med det, at indhente en udtalelse fra ligningsdirektoratet disse sager vedrørende. Det gælder også det problem, som hr. Grünbaum rejste.

Jeg vil gerne til forslaget om, at jeg skulle foranledige en tv-udsendelse vist for hele folketinget, sige, at det har jeg vist ikke beføjelse til hverken i forhold til tv eller i forhold til folketinget. Initiativet til noget sådant må tages af folketingets partier, eventuelt af folketingets præsidium, og hvorvidt man kan låne den pågældende tv-udsendelse, er et spørgsmål, som Danmarks radio vel må tage stilling til.

Til spørgsmålet, som fru Hanne Reintoft rejste over for mig, hvorfor vi ikke har en 30 pct. kuponskat og renteskat, kan jeg sige, at vi har jo fået en udbytteskat for aktieselskaber og aktier på 30 pct., og jeg forstod, det var fru Hanne Reintofts tanke, at man skulle gå videre og have det samme for obligationskuponer og for udbetalte rentebeløb. Men vi får jo i princippet skat af disse indtægter. Der er ikke tale om, at der her er en skattebegunstigelse i vor lovgivning. Hvis man ikke beskattes af sine renteindtægter, er det, fordi man unddrager skattevæsenet oplysninger om sine renteindtægter, og der er en væsentlig forskel på, om man har en

[Finansministeren.]

skattebegunstigelse i henhold til skattelovgivningen, eller man simpelt hen snyder i skat ved ikke at opgive sine indtægter. Dette sidste er det skattemyndighedernes opgave at få afklaret, og selvangivelsesblanketterne indeholder jo en række punkter, hvorunder man skal oplyse, hvilke værdipapirer man er i besiddelse af, hvilken rente disse har afkastet, og hvor meget man har indestående i bank og sparekasse osv., og man skal naturligvis have disse tal til nogenlunde at passe sammen, for at ligningsmyndighederne ikke skal finde det alt for iøjnefaldende, at man ikke har opgivet renterne som indtægt. Men jeg vil altså gerne her fremhæve, at det er indtægt, der skal beskattes på samme måde som al anden indtægt.

I øvrigt vil jeg føje til, at jeg tror, at tanker som dem, der diskuteres her i dag, også spørgsmålet om 30 pct. kuponskat, skal diskuteres også her i folketinget i lys af, hvordan en sådan diskussion vil påvirke vort obligationsmarked, som vi ved er aldeles afgørende for nybyggeriets omkostninger. Desto mere vi her i folketinget diskuterer at gøre obligationen til et dårligere papir at anbringe sine penge i, desto ringere vil kursudviklingen formentlig forme sig. Jeg siger dette, fordi jeg synes, at vi også skal have det med i vore betragtninger. Men vi ved også, at en kuponskat, der skulle administreres af kreditforeninger og hypotekforeninger, banker og sparekasser, vil kræve en kæmpemæssig administration. Jeg tror, jeg har haft lejlighed til at redegøre herfor tidligere i forbindelse med et spørgsmål, som hr. Sigsgaard rejste i folketingets spørgetid eller måske i forbindelse med et forslag til folketingsbeslutning fra hr. Sigsgaard.

Hr. Sigsgaard siger, at han kritiserer ikke kommunerne, fordi de optager disse lån. Det tror jeg da heller ikke, men jeg kan henlede hans opmærksomhed på, at han i fjor spurgte indenrigsministeren, om han ville tolerere denne lånoptagning. Dermed mener jeg i og for sig at han antydede, at kommunerne ikke skulle have tilladelse til at optage disse lån, og jeg tror, at sådan som det ligger for kommunerne, har det for mange været nødvendigt at optage disse lån, men indenrigsministeren besvarede jo spørgsmålet i fjor.

Og så til sidst kun en enkelt bemærkning til hr. Sigsgaard, der talte om, at lønmodtagerne bliver voldsomt beskattet, mens man derimod lader kursgevinster gå fri. Nu er det jo ikke sådan, at man kan sondre mellem lønmodtagere på den ene side og obligationsejere på den anden side. Der er mange, mange lønmodtagere, der er obligationsejere eller ligger inde med private pantebreve, som de får en kursgevinst på, når de indfries. Obligationer og private pantebreve er ikke forbeholdt selvstændige næringsdrivende.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigsgaard): Det sidste har finansministeren selvfølgelig ret i, men han vil nok også give mig ret i, at hvis vi ser på formuefordelingen her i landet, ser på, hvor stor en del af den samlede formue der er placeret hos de 50 pct. med de laveste indtægter, så er det en meget, meget lille del, der ligger dér, så stort set må jeg fastholde min betragtning, så kan man godt skelne mellem de jævnt eller lidt dårligere lønnede lønmodtagere og dem, der har i hvert fald den væsentligste del af formuemassen.

Vedrørende spørgsmålet, om jeg havde villet kritisere kommunerne, da er det rigtigt, at jeg stillede et spørgsmål til indenrigsministeren sidste år, efter at jeg ikke rigtig havde kunnet få det første spørgsmål til finansministeren besvaret, og det gik i retning af, om indenrigsministeren ville tolerere denne långivning. Men da havde jeg jo rigtignok forestillet mig, at man skulle sige stop for den långivning, når man ikke i hvert fald kunne få lavet bestemmelserne om, så hele den reelle rente blev beskattet, og det ville finansministeren jo ikke være med til. Så burde man efter min opfattelse sige stop, men så burde man selvfølgelig skaffe kommunerne andre lånemuligheder. Det er ikke sådan, at jeg går ind for at udsulte kommunerne endnu mere, end det sker ifølge regeringens politik i dag.

Den anden bemærkning, jeg har, er foranlediget af ordvekslingen mellem fru Hanne Reintoft og finansministeren. Den kan jeg ikke helt lade være med at blande mig i. Fru Hanne Reintoft vil have 30 pct. forlodsskat af obligationsudbyttet, og dertil siger finansministeren, at det jo er skattemyndighedernes opgave at kontrollere obligations-

[Sigsgaard.]

udbytte, for det er skattepligtigt. Ja men det har skattemyndighederne meget svært ved at kontrollere. For lønningernes vedkommende tilgår der jo skattevæsenet lønsedler. Det gør der ikke for obligationernes vedkommende. Dér kommer der ikke små sedler til skattevæsenet om, at Sørensen eller Jensen har fået så og så stort et obligationsudbytte, og det er alene finansministerens og i øvrigt også tidligere finansministres skyld, at der ikke gør det, for i kontrolloven er der en ganske klar bestemmelse, der siger, at finansministeren kan pålægge f. eks. bankerne at give skattemyndighederne besked om, hvad der udbetales i udbytter. Så enkelt er det at klare den sag. Men det vil finansministeren ikke, og det ville de tidligere altså heller ikke, og det var det, spørgsmålet drejede sig om sidste år.

Så siger finansministeren nu noget meget interessant, nemlig at vi skal passe på ikke at påvirke obligationsmarkedet, for hvis obligationerne bliver dårligere papirer, så daler kurserne jo, og så bliver f. eks. byggeriet dyrere. Det vil altså sige, at finansministeren hermed, så vidt jeg forstår ham, erkender, at der unddrages store eller i hvert fald væsentlige beløb på dette område fra beskatning, for hvis obligationerne skulle blive dårligere papirer, fordi bankerne giver besked til skattevæsenet om, hvad der udbetales af udbytter, så kan det kun være, fordi obligationerne dermed skulle give deres ejere mindre indkomst, fordi de bliver tvunget til at opgive udbytterne til skattevæsenet og betale skat af dem, og det synes jeg egentlig er en skidt argumentation. Hvis vi skal gøre obligationerne til gode papirer ved ligesom underhånden at se gennem fingre med, at der snydes med indkomsterne af obligationer, så er der noget helt galt, synes jeg.

Så lige det sidste argument, og det var det samme, finansministeren brugte i sit første indlæg: hvis vi griber ind her, kræver det en stor administration. Her vil jeg bare lige pege på det bemærkelsesværdige i, at man aldrig nogen sinde har sagt: næste år kan vi desværre ikke tage os på at kigge på lønmodtagernes selvangivelser, for det kræver så stor en administration, det kræver så megen arbejdskraft. Det er kun et argument, man bruger over for arbejdsfri ind-

komster. Arbejdsfri indkomster, det er noget, der kontrolleres, hvis man tilfældigvis har tid og mandskab til det. Det burde være omvendt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Førmanden: Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget angående forslag til lov om ændring af ligningsloven m. fl. skatteforslag. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om investeringsfradrag i egnsudviklingsområder [af Lysholt Hansen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 111) findes i tillæg A. sp. 2289, fremsættelsen i tidenden sp. 2367).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Poul Møller): Må jeg først sige, at den lov, som jeg fremsatte forslag om i efteråret 1968, og som blev vedtaget i folketingssamlingen 1968-69, vedrørte skatteårene 1969 og 1970, og det vil sige, at de investeringer, der finder sted efter 31. december 1970, ikke falder ind under den pågældende lov.

Nu forstår jeg på forslagsstillerne, at man vil foreslå en forlængelse af loven, som altså for så vidt er bortfaldet for den dels vedkommende, der vedrører selve byggeriet eller investeringen. Og spørgsmålet er, dels om man tidsmæssigt skal forlænge lovgivningen, dels om man med hensyn til det geografiske område skal udvide den til også at omfatte Maribo amt, hvad forslagsstillerne så mener hermed; jeg går ud fra, at de mener det gamle Maribo amt, den del af Storstrøms amt, som i sin tid var Maribo amt.

Jeg vil gerne sige med hensyn til en tidsmæssig forlængelse, at det, der var meningen med disse investeringsfradrag, de eks-